

Dr. Alexandru Mălureanu

**SPOVEDANIA:
TAINA COMUNICĂRII ȘI A COMUNIUNII
OMULUI CU DUMNEZEU**

Dr. Alexandru Mălureanu

SPOVEDANIA:

**TAINA COMUNICĂRII ȘI A COMUNIUNII
OMULUI CU DUMNEZEU**

**Editura Universitaria
Craiova, 2016**

Referenți științifici:

Pr. Prof. univ. dr. Ioan TULCAN – Facultatea de Teologie
Ortodoxă *Ilarion V. Felea*, Universitatea *Aurel Vlaicu*
din Arad

Conf. univ. dr. Adrian LEMENI – Facultatea de Teologie
Ortodoxă *Justinian Patriarhul*, Universitatea din
București

Copyright © 2016 Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MĂLUREANU, ALEXANDRU

**Spovedania : taina comunicării și a comuniunii omului
cu Dumnezeu / Alexandru Mălureanu. - Craiova :**

Universitaria, 2016

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-0982-2

265.62

Prefață

Lucrarea „Spovedania: Taina comunicării și a comuniunii omului cu Dumnezeu” este structurată în cinci capitole: *Spovedania – punte de legătură între trecut, prezent și viitor; Caracteristicile dogmatice ale Tainei Mărturisirii; Deosebiri interconfesionale cu privire la Spovedanie; Spovedania și consilierea psihologică; Contemporaneitatea – față în față cu Spovedania.*

Se constată încă din introducere, motivația reală a autorului în abordarea acestei teme, de mare actualitate și cu relevanță în viața Bisericii, în societatea contemporană. Este o temă asumată consecvent de către autor ca preocupare existențială, de-a lungul anilor.

În primul capitol sunt prezentate elementele de referință ale Spovedaniei, mărturiile biblice, patristice și liturgice ale acestei teme. Se evidențiază faptul că taina Sfintei Spovedanii este un act care implică angajamentul personal, dar în strânsă legătură cu viața Bisericii. Rugăciunile pregătitoare pentru Sfânta Împărtășanie ne arată dimensiunea tainei pocăinței relaționată cu Euharistia, în cadrul Sfintei Liturghii.

În capitolul II și III, autorul punctează aspecte referitoare la importanța și necesitatea Mărturisirii, la momentele esențiale ale Spovedaniei, precum și deosebirile interconfesionale (concepția romano-catolică, protestantă și neoprotestantă despre Spovedanie).

În capitolul IV se insistă pe relația dintre duhovnic și fiul duhovnicesc, arătându-se vocațiile și competențele specifice ale duhovnicului și ale psihologului. Mai ales în societatea contemporană există riscul deturnării înțelegerii semnificației profunde a spovedaniei, prin echivalări confuze și

forțate între spovedanie și consilierea psihologică. Autorul arată nuanțat și echilibrat distincțiile dintre cele două realități, subliniind în continuitate cu Tradiția ortodoxă fundamentată patristic și eclesial că duhovnicul este adevăratul psihoterapeut.

În acest sens, autorul precizează: „Diferența între psihoterapie și spovedanie constă în faptul că prima este tratament, a doua, Sacrament. Psihoterapia urmărește vindecarea psihologică; spovedania, pe cea spirituală. Prima urmărește *catharsisul* (descătușarea, eliberarea, descărcarea tensiunii emoționale acumulate prin tănuirea unor traume sau prin anumite blocaje psihologice), obținut prin conștientizarea și destăinuirea terapeutică. Prin Spovedanie se acordă iertarea divină prin dezlegarea sacramentală, prin *mâna* (binecuvântarea) preotului duhovnic, respectiv prin harul lui Dumnezeu. Dacă psihoterapia se referă la viața de aici și de acum, Spovedania transcende spațiul și timpul și-l pregătește pe credincios pentru veșnicie... Nu se poate vorbi de substituirea uneia prin cealaltă sau despre anularea uneia de către cealaltă, ci despre o complementaritate excepțională: psihoterapia reface personalitatea, spovedania înnoiește mintea și viața. Scopul primeia este schimbarea unui anumit comportament sau restructurarea de personalitate, pe când cel al duhovniciei este însănătoșirea spirituală și deschiderea unei noi perspective de viață pe Calea Adevărului și a Vieții. Taina trece dincolo de o simplă descărcare emoțională”.¹

În ultimul capitol se insistă asupra importanței spovedaniei asumată în contextul contemporan. Autorul punctează câteva elemente care pot contura o slujire misionar-pastorală, răspunzându-se nevoilor și exigențelor societății contemporane. Se insistă și asupra legăturii dintre tineri și spovedanie în lumea actuală.

¹ Eugen JURCA, *Spovedanie și psihoterapie – interferențe și diferențe*, Editura Rotonda, Pitești, 2008, pp. 200-208.

Această carte reprezintă o contribuție semnificativă la o temă de mare actualitate și apreciez în mod deosebit efortul consecvent al autorului în cercetarea teologică, dublat de o relaționare concretă cu nevoile și viața Bisericii.

Îl felicit pe autor pentru această lucrare remarcabilă și îi doresc mult succes în slujirea teologică.

Conf. Dr. Adrian Lemeni

Facultatea de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul*,
Universitatea din București

Cuvânt înainte

Lucrarea domnului Mălureanu Alexandru, intitulată „*Spovedania: Taina comunicării și a comuniunii omului cu Dumnezeu*”, reprezintă un important rod al activității sale științifice, în domeniul de cercetare al Teologiei Dogmatice.

Autorul însuși mărturisește că în alegerea temei de cercetare a pornit de la citatul Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae care sistematizează într-un mod remarcabil aspectele existențiale care caracterizează Taina Spovedaniei: „înzestrat de Dumnezeu cu aspirația spre comuniune, omul își dorește să comunice și altuia viața sa interioară. A dialoga cu altul despre lucruri exterioare, nu-l mulțumește, ci simte dorința de a-și comunica gândurile, sentimentele, înclinațiile sau neputințele sale interioare. Acest fapt implică și un efort deosebit, atunci când prin Spovedanie se înțelege nu destăinuirea a ceea ce este bun în ființa sa, ci dimpotrivă, descoperirea a ceea ce este negativ, a ceea ce constituie piedică, deficiență, neputință sau izvor al unor fapte și gânduri rele”.²

Tema cărții este de mare actualitate și respectă exigențele unui proiect de cercetare care să aducă o contribuție importantă în ceea ce privește conștientizarea rolului Spovedaniei în viața credincioșilor din lumea de astăzi.

Întreaga lucrare este structurată în cinci capitole care la rândul lor au fiecare mai multe capitole, orânduite într-o coordonare logică și coerentă, precedate de o *Introducere* în care se precizează motivația alegerii temei, scopul lucrării, structura și metodologia cercetării științifice.

În primul capitol denumit „*Spovedania – punte de legătură între trecut, prezent și viitor*” sunt făcute importante

² Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, „Taina Pocăinței ca fapt duhovnicesc”, în *Ortodoxia*, 1972, nr. 1, p. 5.

precizări referitoare la definirea și denumirile Spovedaniei, istoricul și evoluția Tainei (mărturii scripturistice, patristice, canonice și liturgice cu privire la Taina Spovedaniei). Tot în această parte a lucrării se încearcă și o evaluare a dimensiunii liturgice a Spovedaniei (rânduiala și simbolismul tainei).

În capitolul al doilea autorul prezintă „*Caracteristicile dogmatice ale Tainei Mărturisirii*”, subliniind importanța și necesitatea Tainei Mărturisirii. Astfel sunt detaliate aspectele corelative pregătirii pentru Spovedanie fiind propuse și câteva mijloace pentru îndreptare. Prezentând momentele esențiale ale Spovedaniei, autorul reliefează și rolul săvârșitorului și pe cel al primitorului Tainei Spovedaniei, dedicând un subcapitol, locului și timpului potrivit administrării Spovedaniei.

Capitolul al treilea abordează *deosebirile interconfesionale cu privire la Spovedanie* fiind sesizate provocările și perspectivele unei analize comparative. Sunt prezentate concepțiile: romano-catolică, protestantă și neoprotestantă, dar și obiecțiile cu privire la Spovedanie, lămurindu-se câteva aspecte importante cu privire la această temă.

Lucrarea este scrisă într-o perspectivă interdisciplinară, această perspectivă fiind evidențiată în cadrul celui de-al patrulea capitol intitulat „*Spovedania și consilierea psihologică*”. Într-o lume în care comunicarea și comuniunea eclesială sunt adesea înlocuite cu dialogul psihologic și cu mijloacele moderne de socializare, autorul reușește să prezinte specificul Spovedaniei în raport cu consilierea psihologică, precizând că Teologia și Psihologia sunt „două domenii complementare și compatibile care urmăresc susținerea și povățuirea oamenilor, într-o relație personală, ce-i vizează pe de-o parte, pe duhovnic și pe psiholog, iar, pe de altă parte, pe cei care apelează la ei cu încredere”.

În ultimul capitol, „*Contemporaneitatea – față în față cu Spovedania*”, sunt luate în considerare aspecte practice precum raportul dintre omul modern și Spovedanie,

insistându-se pe relația tinerilor cu părintele duhovnicesc și analizându-se problema chestionarelor, a ghidurilor și a îndreptărilor pentru Spovedanie. Totodată este abordat și subiectul secretului Tainei Spovedaniei.

Autorul concluzionează asupra necesității asumării Tainei Pocăinței pentru participarea la comuniunea cu Dumnezeu.

Lucrarea de față este de mare actualitate pentru contextul actual în care omul se confruntă cu diverse provocări precum: secularizarea, ignoranța religioasă, consumerismul, însingurarea, individualismul, depresia etc. Prin abordarea interdisciplinară a lucrării se sporește valoarea și importanța acesteia. Astfel, îmbinând domeniul teologic cu cel psihopedagogic, autorul reușește să deschidă o nouă perspectivă de cercetare asupra Spovedaniei.

Prin urmare, recomand spre publicare cartea cu titlul *„Spovedania: Taina comunicării și a comuniunii omului cu Dumnezeu”* realizată de domnul Mălureanu Alexandru.

Pr. Prof. univ. dr. Ioan Tulcan

Facultatea de Teologie Ortodoxă *Ilarion V. Felea*,
Universitatea *Aurel Vlaicu* din Arad